

Ա. Խ. ՍԱՖԻՐԱՆՆԵՑԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԹՈՂՄԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐքԱՐԱՆԻ ԿՈՂՄԻՑ
ԹՈՒՐԲԵԱՅԻ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԴԱՎԱՆԱՆՔՆԵՐԻ
ՄԻՆԻՍՏՐՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ
ԵՎ ՎԱՆՔԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԹԱՅՐԻՐՆԵՐԸ*

Է Ր Զ Ր Ո Ւ Մ Ի Վ Ի Լ Ա Յ Ե Թ

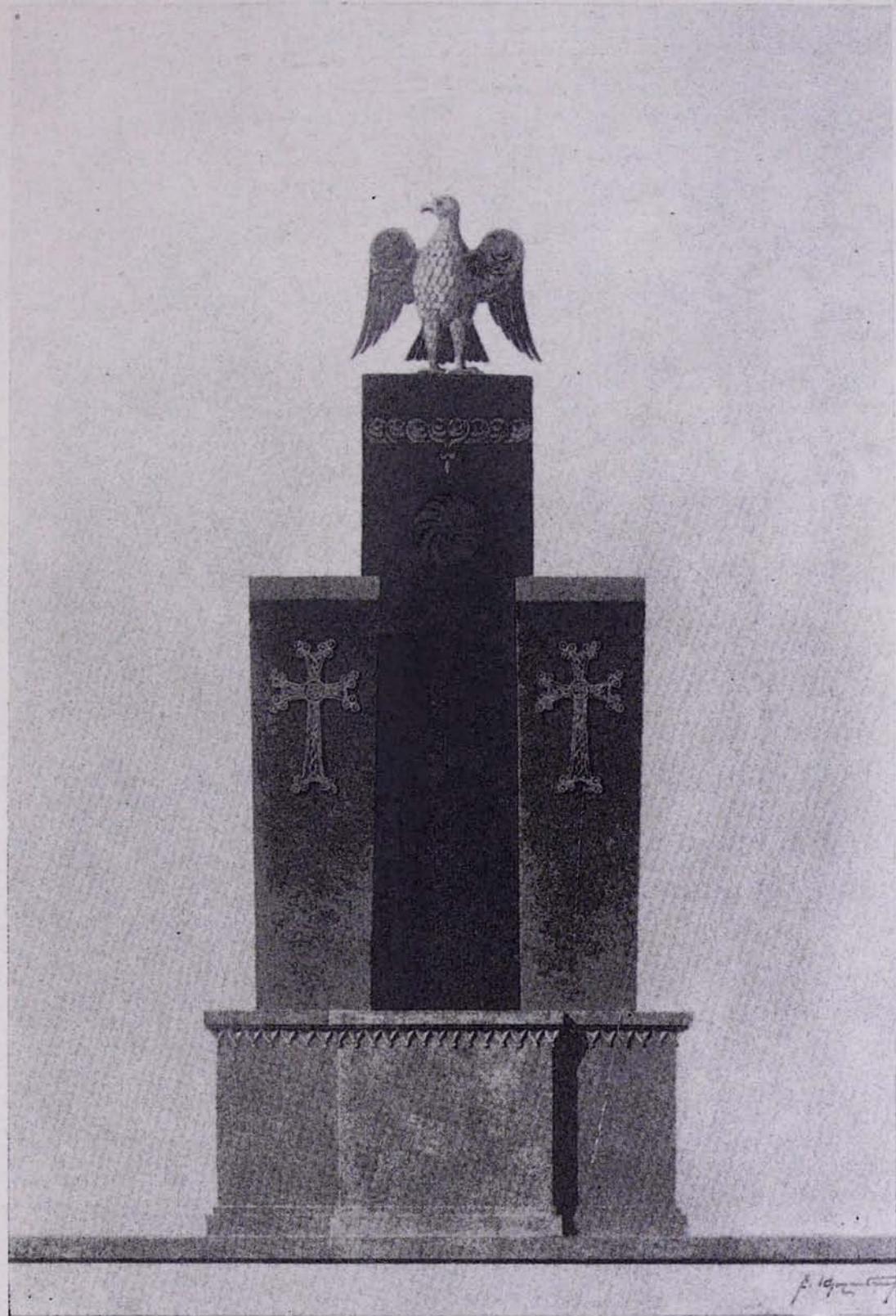
ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐքԱՐԱՆԻ ԳՐԱՄԵՆՑԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԻ							
Գրասեն- յակի №-ը	Կարգի №-ը	Ինչի՞ մասին է գրված	Բովանդակության համառոտագիրը	Կազմողը	Պևութեալ	Մեազբու- թյան թվականը	Մաքրա- գրության թվականը
385	1978					1330 թ. փետրվարի 16	1330 թ. փետրվարի 16

Արդարադատության և դավաճանեների
մինիստրության

Էրգորումի վիլայեթի Քեմախի կազայի և
Հարակից գյուղերի կայսերական հրամանով

* Շարունակված ռէշմիածինս ամսագրի 1965 թվա-
կանի № Ա-ից:

ՀՀԱՍՏԱՏՎԱԾ 43 եկեղեցիների վայրերը և
անունները ցուցնող մեկ օրինակ ցուցակը
սրա հետ ներկայացվում է։ Հիշյալ եկեղեցի-
ների կառուցման թվականները շատ հին են։
Խնդրում ենք համաձայն օրենքի հարկ եղած
կարգադրության մասին Զեր միջնորդու-
թյունը։

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ ԿԱՌՈՒՑՎԵԼԻՇ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՀՈՒՇԱՐՉԱՆԻ ՆԱԽԱԳՆԵՐԻՑ

(Հեղինակ՝ ճարտարապետ Բ. Արզումանյան)

ԵՐՋՆԿԱ, ՔԵՄԱՆԱ

Առանց ֆերմանի հնուց կառուցված

43

Թղթի թիվը (Հայերեն) 385

Կցվածէ 1330 թ. փետրվար, № 1978 թարբերին:

Ֆերման ունի, ֆերման չունի

1. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Ս. Լուսավորիչ վանքի շորս եկեղեցի, հնուց կառուցված:
2. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Լուսավորիչ վանքի մոտ Ս. Մանե կույսի եկեղեցին, հնուց:
3. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Ս. Թաղեսոս Առաքալի Ավագ վանքի եկեղեցին, հնուց:
4. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Ս. Թաղեսոս Առաքալի վանքին կից Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
5. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Ս. Թաղեսոս առաքալի վանքին կից Ս. Կարապետ եկեղեցին, հնուց:
6. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Կարնի գյուղում Ս. Թորոս եկեղեցին, հնուց:
7. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Կարնի գյուղի մոտ Ս. Սարգիս եկեղեցին, հնուց:
8. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Դավթինել գյուղում Ս. Մինաս եկեղեցին, հնուց:
9. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Դավթինել գյուղի մոտ Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
10. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Դավթինել գյուղի մոտ Ս. Թորոս եկեղեցին, հնուց:
11. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Դավթինել գյուղի մոտ Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:
12. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Դավթինել գյուղի մոտ Սերովերից-Թերովերից վանքի եկեղեցին, հնուց:
13. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Տորթան գյուղի Ս. Տրդատ եկեղեցին, հնուց:
14. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Տորթան գյուղի Ս. Տրդատ եկեղեցին, հնուց:
15. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Գոմեր գյուղում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
16. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Գոմեր գյուղի մոտ Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:

17. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Գոմեր գյուղի մոտ Չորեհանգիստ եկեղեցին, հնուց:
18. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Գոմեր գյուղի մոտ Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
19. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Գոմեր գյուղի մոտ Ս. Հրեշտակապետ վանքի եկեղեցին, հնուց:
20. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Մարիք գյուղում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
21. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Մարիք գյուղի մոտ Ս. Անարծաթ եկեղեցին, հնուց:
22. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Մարիք գյուղի մոտ Ս. Սարգիս եկեղեցին, հնուց:
23. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Մարիք գյուղի մոտ Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
24. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Օրի գյուղում Ս. Աստվածածայր եկեղեցին, հնուց:
25. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Օրի գյուղի մոտ Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:
26. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Օրի գյուղի մոտ Ս. Տիկին վանքի եկեղեցին, հնուց:
27. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Զակարի գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
28. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Զակարի գյուղի մոտ Ս. Հակոբ եկեղեցին, հնուց:
29. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Զակարի գյուղի մոտ Ս. Սարգիս եկեղեցին, հնուց:
30. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Հազարք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
31. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Հազարք գյուղի մոտ Ս. Եղիա եկեղեցին, հնուց:
32. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Ստորին Փակարիչ (?) գյուղի Ս. Հակոբ եկեղեցին, հնուց:
33. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Ստորին Փակարիչ (?) գյուղի Ս. Աստվածածայր եկեղեցին, հնուց:
34. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Ստորին Փակարիչ (?) գյուղի մոտ Ս. Սարգիս եկեղեցին, հնուց:
35. Էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում,

- Ստորին Փակարիչ (?) գյուղի մոտ Ս. Գեղրդ եկեղեցին, հնուց:
36. էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Վերին Փակարիչ (?) գյուղի Ս. Աստվածամայր եկեղեցին, հնուց:
37. էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Վերին Փակարիչ (?) գյուղի մոտ Ս. Սարգս եկեղեցին, հնուց:
38. էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Փեկարի վանք գյուղում, Արեգակ Ս. Նշան վանքի եկեղեցին, հնուց:
39. էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Փեկարի վանք գյուղի մոտ, Արեգակ Ս. Նշան եկեղեցին, հնուց:
40. էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Փեկարի վանք գյուղի մոտ Ս. Գրիգոր եկեղեցին, հնուց:
41. էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Սաղի գյուղի Ս. Աստվածամայր եկեղեցին, հնուց:
42. էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Կարդաք գյուղում Ս. Հովհաննես եկեղեցին, հնուց:
43. էրզրումի վիլայեթի Քեմախի կազայում, Իիտիք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:

Է Ր Զ Ր Ո Ւ Մ Ի Վ Ի Լ Ա Ց Ե Թ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ԳՐԱՄՄԵՆՑԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԻ

Գրասենյակի №-ը	Կարգի №-ը	Խնչիք մասին է դրված	Բովանդակության համառոտագրը	Կազմողը	Պետը	Սևագրության թվականը	Մաքրա- գրության թվականը
	1979					1330 թ. Փետրվարի 18	Նորը

Արդարադատության և դավանանեների
մինիստրության

Էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի և նրան
հարակից գյուղերի կայսերական հրամանով
շհաստատված 47 եկեղեցիների վայրերը, ա-

նունները և կառուցման թվականները ցուց-
նող ցուցակը մեկ օրինակով սրա հետ ներ-
կայացվում է և խնդրվում համաձայն օրենքի
հարկ եղած կարգադրության մասին Զեր
միջնորդությունը, Այդ մասին հրամանն ու
ֆերմանը նորին Վսեմությանն են պատկա-
նում:

Ք Ղ Ի

Առանց ֆերմանի

47

Կցված է 1330 թ. փետրվարի 16-ի

№ 1979 թաբրիրին:

Կառուցման թ.

1. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայում Ս. Սարգս եկեղեցին, 1252 թ.:
2. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայում Ս. Հակոբ եկեղեցին, 1251 թ.:
3. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայում Ս. Նշան եկեղեցին, 1191 թ.:
4. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայում Ս. Լուսավորիչ եկեղեցին, 1221 թ.:
5. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայում Ս. Աստվածամայր եկեղեցին, 1221 թ.:

6. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Զիբեր գյուղում Ս. Աստվածամայր եկեղեցին, 1241 թ.:
7. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Ղաղի գյուղում Ս. Եղիա եկեղեցին, 1281 թ.:
8. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Աղքէցոտ գյուղում Ս. Սարգս եկեղեցին, 1265 թ.:
9. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Արք գյուղում Ս. Հովհաննես եկեղեցին, 1246 թ.:
10. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Արք գյուղում Ս. Գեղրդ եկեղեցին, 1246 թ.:
11. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Արք գյուղում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 851 թ.:

12. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Զըմաք գյուղում Ս. Գևորգ եկեղեցին, 1181 թ.:
13. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Թարման գյուղում Ս. Սարգիս եկեղեցին, 1181 թ.:
14. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Աբովլնաք գյուղում Ս. Հակոբ եկեղեցին, 1231 թ.:
15. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Օսնաք գյուղում Ս. Մինաս եկեղեցին, 1276 թ.:
16. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Օսնաք գյուղում Ս. Կիրակոս եկեղեցին, 1161 թ.:
17. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Օրոր գյուղում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1131 թ.:
18. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Աստղաբերդ գյուղում Ս. Սարգիս եկեղեցին, 1121 թ.:
19. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Աստղաբերդ գյուղում Ս. Գևորգ եկեղեցին, 1001 թ.:
20. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Չարիբաղ գյուղում Ս. Հովհաննես եկեղեցին, 1229 թ.:
21. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Չանաքչի գյուղում Ս. Կիրակոս եկեղեցին, 1216 թ.:
22. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Չան գյուղում Ս. Մինաս եկեղեցին, 1059 թ.:
23. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Քերոպ գյուղում Ս. Սարգիս եկեղեցին, 1226 թ.:
24. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Ավորդնիք գյուղում Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին, 1249 թ.:
25. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Չելեքի գյուղում Ս. Թորոս եկեղեցին, 1259 թ.:
26. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Հաղաս գյուղում Ս. Աստվածամայր եկեղեցին, 1211 թ.:
27. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Խարս գյուղում Ս. Կարապետ եկեղեցին, 1226 թ.:
28. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Սերկիլ գյուղում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1133 թ.:
29. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Սերկիլ գյուղում Ս. Փրկիչ Վանքի եկեղեցին, 801 թ.:
30. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Սեղանք գյուղում Ս. Մինաս եկեղեցին, 1201 թ.:
31. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Հերթիկ գյուղում Ս. Գևորգ եկեղեցին, 1276 թ.:
32. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Սագաձոր գյուղում Ս. Սարգիս եկեղեցին, 1209 թ.:
33. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Հաբըստուն գյուղում Ս. Խաչ եկեղեցին, 1168 թ.:
34. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Հաբըստուն գյուղում Ս. Կարապետ Վանքի եկեղեցին, 816 թ.:
35. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Թենք գյուղում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1216 թ.:
36. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Արինջ գյուղում Ս. Փրկիչ Վանքի եկեղեցին, 1139 թ.:
37. էրզրումի Վալայեթի Քղի կազայի Ղարափեք գյուղում Ս. Մինաս եկեղեցին, 1216 թ.:
38. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Մելքոն գյուղում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1126 թ.:
39. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Չերման գյուղում Ս. Գևորգ եկեղեցին, 1224 թ.:
40. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Ղոփեք գյուղում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1256 թ.:
41. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Էքքեք գյուղում Ս. Մինաս եկեղեցին, 1238 թ.:
42. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Խոշկար գյուղում Ս. Նիկողոս եկեղեցին, 1219 թ.:
43. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Շեն գյուղում Ս. Հակոբ եկեղեցին, 1326 թ.:
44. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Շարոք գյուղում Ս. Գևորգ եկեղեցին, 1243 թ.:
45. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Կըզըրջուրութ գյուղում Ս. Սարգիս եկեղեցին, 1256 թ.:
46. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Լիշիք գյուղում Ս. Սարգիս եկեղեցին, 1156 թ.:
47. էրզրումի վիլայեթի Քղի կազայի Չիֆթիք գյուղում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1181 թ.:

**ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԻ**

Դրասեն- յակի №-ը	Կարգի №-ը	Ինչի՞ մասին է գրված	Բովանդակության համաստագիրը	Կազմողը	Գետը	Սևագրու- թյան թվականը	Մաքրա- գրության թվականը
581 979	2022					1331 թ. մարտի 2	1330 թ. մարտի 2

**Արդարադատության և դավանանքների
մինիստրության**

Երզնկայի սանչափի Ռեֆահիյե կազայում գտնվող Ս. Կոսավորիլ եկեղեցին 1323 թվականի սեփերի 25-ի կայսերական հրամանով հաստատված է: Վերոհիշյալ կազային հարակից գյուղերում հնուց կառուցված և կայ-

սերական հրամանով չհաստատված շորս եկեղեցիների վայրերը և անունները ցուցնող մեկ օրինակ ցուցակը սրա հետ ներկայացվում է և խնդրվում, համաձայն ընդունված կարգի, հարկ եղած կարգադրությունն անել: Այդ մասին հրամանն ու ֆերմանը նորին Վսեմությանն է պատկանում:

ԹԻՖԱՆԻԹԵԻ ԿԱԶԱ (ԵՐԶՆԿԱ)

№ 581

Առանց ֆերմանի

4

Կցված է 1331 թ. մարտի 2-ի

№ 2022 թաքրիրին:

(ջնջված է)

1. Ռիֆահիյեի կազայում Ս. Փրկիլ եկեղեցին (ֆերմանի թվականը հեռագրով հարցված է):

ֆերմանով

1

2. Ռիֆահիյեի կազայի Մյուլքի-Շերիֆ գյուղում Ս. Աստվածամայր եկեղեցին, հնուց:
3. Ռիֆահիյեի կազայի Մյուլքի-Շերիֆ գյուղում Ս. Եղիայի վանքի հայոց եկեղեցին, հնուց:
4. Ռիֆահիյեի կազայի Հերոփիլ գյուղում Ս. Աստվածամայր եկեղեցին, հնուց:
5. Ռիֆահիյեի կազայի Հերոփիլ գյուղում Ս. Թափոր վանքի հայոց եկեղեցին, հնուց:

ՓԵԼՈՒՄԵՐԻ ԿԱԶԱ (ԵՐԶՆԿԱ)

**ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԻ**

Դրասեն- յակի №-ը	Կարգի №-ը	Ինչի՞ մասին է գրված	Բովանդակության համաստագիրը	Կազմողը	Գետը	Սևագրու- թյան թվականը	Մաքրա- գրության թվականը
581	2021					1331 թ. մարտի 2	1381 թ. մարտի 2

**Արդարադատության և դավանանքների
մինիստրության**

Երզնկայի սանչափի Փելումերի կազայում և նրան հարակից գյուղերում գտնվող հնուց կառուցված և կայսերական հրամանով հաստատված վեց եկեղեցիների վայրերը և անունները ցուցնող սույն ցուցակը մեկ օրինակով սրա հետ ներկայացվում է և խնդրում համաձայն կանոնի անհրաժեշտ կար-

գադրություններն անել: Այդ մասին հրամանն ու ֆերմանը նորին Վսեմությանն է պատկանում:

ՓԵԼՈՒՄԵՐԻ ԿԱԶԱ (ԵՐԶՆԿԱ)

Առանց ֆերմանի

6

Կցված է 1331 թ. մարտի 2-ի № 2021 թաքրիրին:

1. Փելումեր կազայի Դանչեք նահիյեն Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:

2. Փելումեր կազայի Դանշեք նահիյում Ս. Քառասունք, այլ անվամբ Ս. Սիմեոն-նի վանքի հայոց եկեղեցին, հնուց:
3. Փելումեր կազայի Դանշեք նահիյում Ս. Թաղեսոսի վանքի հայոց եկեղեցին, հնուց:
4. Փելումեր կազայի Դանշեք նահիյում Ս.

5. Սարգիս վանքի հայոց եկեղեցին, հնուց: Փելումեր կազայի Դանշեք նահիյում Թիրունուղ գյուղում Ս. Սարգիս եկեղեցին, հնուց:
6. Փելումեր կազայի Դանշեք նահիյում Փերքերի գյուղում Ս. Մինաս եկեղեցին, հնուց:

ԲԱՅՔՈՒՐԴ (ԷՐԶՐՈՒՄ)

ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՐԻԱՐքԱՐԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԻ							
ԳՐԱՍԵՆ- ՅԱԿԻ ՀՆ-Ը	ԿԱՐԳԻ ՀՆ-Ը	ԻՆՉԻ ԺԱՄԻ Է ԳՐՎԱԾ	ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊՈՏԱԳԻՐԸ	ԿԱՂՄԱՂԸ	ՊԵՄԸ	ՄԵԱԳՐՈՒ- ԹՅԱՆ ԹՎԱԿԱՆԸ	ՄԱՔՐԱ- ԳՐՈՒԹՅԱՆ ԹՎԱԿԱՆԸ
440	1980					1330 թ. 16	Ա

Արդարադատության և դավանանեների մինիստրության

Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայում և Հրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայում և հարակից գյուղերում գտնվող և կայսերական հրամանով շհաստատված 57 եկեղեցի-

ների վայրերը, անունները և նրանց կառուցման թվականները ցուցնող սույն ցուցակը մեկ օրինակով սրա հետ ներկայացվում է և խնդրվում համաձայն կանոնի հարկ եղած կարգադրությունն անել:

№ 440

ԲԱՅՔՈՒՐԴ (ԲԱՅՑԲԴ)

Կցված է 1330 թ. փետրվարի 16-ի
և 1980 թարրին:

Կառուցման թ.

1. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Կախի-զաղե թաղի Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցին, 1264 թ.:
2. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Կախի-զաղե թաղի Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցին, 1283 թ.:
3. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Դաշ թաղի Ս. Ստեփանոս եկեղեցին, 362 թ.:
4. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Լինգայի Ս. Հովհաննես եկեղեցին, 594 թ.:
5. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Ղաթըր թաղի Ս. Նշան եկեղեցին, 1264 թ.:
6. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Ջիկրաշենի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 876 թ.:
7. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Ավերակ թաղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1266 թ.:
8. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Ավերակ գյուղի Ս. Հովհաննես եկեղեցին, 436 թ.:

9. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Վարազահան գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1259 թ.:
10. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Վարազահան գյուղի Ս. Համբարձում եկեղեցին, 451 թ.:
11. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Մալասա գյուղի Ս. Հովհաննես եկեղեցին, 1300 թ.:
12. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Մալասա գյուղի Ս. Թովմաս եկեղեցին, 580 թ.:
13. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Կիսանդրու գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1260 թ.:
14. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Կիսանդրու գյուղի Ս. Եղիա եկեղեցին, 534 թ.:
15. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Կիսանդրու գյուղի Ս. Գրիգոր եկեղեցին, 1030 թ.:
16. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի կազայի Կարավանք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1267 թ.:
17. Էրզրումի վիլայեթի Բայրութի Բայրութի կազայի Կարավանք գյուղի Ս. Գեորգ եկեղեցին, 528 թ.:

18. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Աղեք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1264 թ.:
19. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Աղեք գյուղի Ս. Լուսավորիչ եկեղեցին, 765 թ.:
20. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Զահմանս գյուղի Ս. Հովհաննես եկեղեցին, 1300 թ.:
21. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Խուփս գյուղի Ս. Փրկիչ եկեղեցին, 1264 թ.:
22. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Խուփս գյուղի Ս. Մարգիս եկեղեցին, 541 թ.:
23. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Խուփս գյուղի Վանքում Ս. Քրիստափոր եկեղեցին, 1276 թ.:
24. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Նիվ գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1262 թ.:
25. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Լևոնեք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1005 թ.:
26. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Լևոնեք գյուղի Ս. Լուսավորիչ եկեղեցին, 1258 թ.:
27. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Լևոնեք գյուղի Ս. Հովհաննես եկեղեցին, 458 թ.:
28. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Ռոյշտի գյուղի Ս. Հովհաննես եկեղեցին, 1285 թ.:
29. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Ռոյմելի գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1285 թ.:
30. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Մարաշող գյուղի Ս. Մարգիս եկեղեցին, 1296 թ.:
31. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Դոմլա գյուղի Ս. Համբարձում եկեղեցին, 1266 թ.:
32. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Մըրշի գյուղի Ս. Խաչ եկեղեցին, 1288 թ.:
33. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Խնձօվիրաք գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, 1268 թ.:
34. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Խարիք գյուղի Ս. Հովհաննես եկեղեցին, 1280 թ.:
35. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Խարիք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1172 թ.:
36. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Խարիք գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, 757 թ.:
37. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Փիլրաք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1276 թ.:
38. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Փիլտաք գյուղի Ս. Կիրակի եկեղեցին, 652 թ.:
39. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Արևզաք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1230 թ.:
40. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Կիրզի գյուղի Ս. Պողոս եկեղեցին, 1262 թ.:
41. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Կիրզի գյուղի Ս. Խաչ եկեղեցին, 828 թ.:
42. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Քու (Քո) գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1258 թ.:
43. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Բալախոր գյուղի Ս. Լուսավորիչ եկեղեցին, հնուց:
44. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Բալախոր գյուղի Ս. Կարապետ եկեղեցին, հնուց:
45. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Ս. Թորոս գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
46. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Ս. Թորոս գյուղի եկեղեցին, հնուց:
47. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Բլուր գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:
48. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Բլուր գյուղի Ս. Մահակ եկեղեցին, հնուց:
49. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Բլուր գյուղի Ս. Մարգիս եկեղեցին, հնուց:
50. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Հերկի գյուղի Ս. Լուսավորիչ եկեղեցին, հնուց:
51. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Հերկի գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
52. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Օստիդ գյուղի Ս. Հակոբ եկեղեցին, հնուց:
53. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Փնջերդա գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
54. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Օլմերդա գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
55. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Բալախոր գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:
56. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Կասնդա գյուղի Ս. Լուսավորիչ եկեղեցին, հնուց:
57. էրզրումի վիլայեթի Բայրուրտ կազայի Բլուր գյուղի Ս. Մարտիրոս եկեղեցին, հնուց:

Բ Ի Թ Լ Ի Ս Ի Վ Ի Լ Ա Ց Ե Թ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԸ

Դրասեն- յակի Տ-ը	Կարգի Տ-ը	Խնձօ՞ւ Ժամափն է զրգած	Բովանդակության համառոտագիրը	Կաղմաղը	Պետը	Սեագրու- թյան թվականը	Մաքրա- գրության թվականը
1705	2093					1331 թ. հունիսի 2	1331 թ. հունիսի 2

Արդարադատության և դավանանքների
մինիստրության

Բիթլիսի վիլայեթի Գենչ սանչաքում և
նրան հարակից գյուղերում գտնվող և կայսե-

րական հրամանով շհաստատված 26 եկեղեցիներին ու անունները և կառուցման թվականները ցուցնող մեկ օրինակ ցուցակը սրա հետ ներկայացվում է։ Այդ մասին...

№ 1705

Գ Ե Ն Զ

Կցված է 1331 թ. հունիսի 2-ի

և 2025 թաբրիրին։

Կառուցման թ.

- Գենչ սանչաքի Արշ գյուղի Ս. Պողոս եկեղեցին, 681 թ.։
- Գենչ սանչաքի Ղիզրո գյուղի Ս. Դանիել եկեղեցին, 631 թ.։
- Գենչ սանչաքի Օղնուղ գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, 591 թ.։
- Գենչ սանչաքի Դալան գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, 581 թ.։
- Գենչ սանչաքի Ալի-Փիրան գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1276 թ.։
- Գենչ սանչաքի Դոխուրուն գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 581 թ.։
- Գենչ սանչաքի Ջարաքջուր կազայի Ջոլիք գյուղի Ս. Հակոբ եկեղեցին, 1296 թ.։
- Գենչ սանչաքի Ջարաքջուր կազայի Մատրաք գյուղի Ս. Կիրակոս եկեղեցին, 1266 թ.։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Սողոբոն գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Հաղպին գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Փարզա գյուղի Ս. Կիրակոս եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Բահմիտա գյուղի Ս. Կիրակոս եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Քերմ գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։

- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Սկինթ գյուղի Ս. Մինաս եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի ինդողնա գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի իշխանության գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Արտղոնք գյուղի Ս. Հակոբ եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Ահարոնք գյուղի Ս. Յոթին Մանկունք եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Եղիշե գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Շողք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Էնոփ գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Խոսք գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Թեղերվան գյուղի Ս. Ստեփանոս եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Կասք գյուղի Ս. Թեղողորոս եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Արա գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Արտ գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Փասի գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց։
- Գենչ սանչաքի Կալր կազայի Փասոր գյուղի Ս. Հակոբ եկեղեցին, հնուց։

Մ Ո Ւ Շ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐքԱՐԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԻ							
ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ԽԱԿԻ ԱՆ-	ԿԱՐԳԻ ԱՆ-	ԻՆՉԻ ԺԱՄԻՆ Է ԳՐՎԱԾ	ԲՈՂԱՆՊԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐՈՌԱԳԻՔԸ	ԿԱՊԾՈՂԸ	ՊԵՄԸ	ՄԱԿՐՈՒ- ԹՅԱՆ ԲԴՎԱԿԱՆԸ	ՄԱՐՐԱ- ՊՐՈՒԹՅԱՆ ԲԴՎԱԿԱՆԸ
1075	2094					1331 թ. հունիսի 2	1331 թ. հունիսի 2

Արդարադատության և դավանանքների
բարձր մինիստրության

Թիթեսի վիլայեթի Մուշի սանչաքում և
նրան հարակից գյուղերում գտնվող և կայ-
սերական հրամանով շհաստատված 82 եկե-

ղեցիների վայրերը, անունները և կառուցման
թվականները ցուցնող ցուցակը մեկ օրինակ
սրա հետ ներկայացվում է: Այդ մասին հրա-
մանն ու ֆերմանը նորին վսեմությանն է
պատկանում:

№ 1705

Մ Ո Ւ Շ

Կցված է 1331 թ. հունիսի 2-ի

№ 2094 բարիքին:

Ֆերմանի թ. Կառուցման թ.

1. Մուշի սանչաքի Սողոմ գյուղի Ս. Սա-
հակ եկեղեցին, 921 թ.:
2. Մուշի սանչաքի Ալիզնան գյուղի Ս. Կի-
րակոս եկեղեցին, 490 թ.:
3. Մուշի սանչաքի Բերդակ գյուղի Ս. Սար-
գսոս եկեղեցին, 921 թ.:
4. Մուշի սանչաքի Բերդակ գյուղի Ս. Աստ-
վածածին եկեղեցին, 731 թ.:
5. Մուշի սանչաքի Արալ գյուղի Ս. Կիրա-
կոս եկեղեցին, 831 թ.:
6. Մուշի սանչաքի Դերկեվանք գյուղի Ս.
Թորոս եկեղեցին, 531 թ.:
7. Մուշի սանչաքի Արինզովանք գյուղի Ս.
Սարգսոս եկեղեցին, 631 թ.:
8. Մուշի սանչաքի Զափնա գյուղի Ս. Գևորգ
եկեղեցին, 731 թ.:
9. Մուշի սանչաքի Խասքոյ գյուղի Ս. Եր-
բրդություն եկեղեցին, 1307 թ.:
10. Մուշի սանչաքի Խասքոյ գյուղի Ս. Ստե-
փանոս եկեղեցին, հնուց:
11. Մուշի սանչաքի Խասքոյ գյուղի Ս. Թա-
միկոս եկեղեցին, հնուց:
12. Մուշի սանչաքի Իրիշուեր գյուղի Ս. Թուլ-
մաս եկեղեցին, հնուց:
13. Մուշի սանչաքի Ալի-Նելփոն գյուղի Ս.
Թուխմանով եկեղեցին, 1127 թ.:
14. Մուշի սանչաքի Շիմլաք (?) գյուղի Ս.
Սարգսոս եկեղեցին, հնուց:
15. Մուշի սանչաքի Շիմլաք (?) գյուղի Ս.
Կարապետ եկեղեցին, հնուց:
16. Մուշի սանչաքի Ֆեներ գյուղի Ս. Գևորգ
եկեղեցին, հնուց:

17. Մուշի սանչաքի Կոլվիք գյուղի Ս. Հա-
կոբ եկեղեցին, հնուց:
18. Մուշի սանչաքի Մեղրակոմ գյուղի Ս.
Սարգսոս եկեղեցին, հնուց:
19. Մուշի սանչաքի Արվարիս գյուղի Ս.
Հակոբ եկեղեցին, 1161 թ.:
20. Մուշի սանչաքի Թիյոնիք գյուղի Ս. Սի-
մեոն եկեղեցին, 585 թ.:
21. Մուշի սանչաքի Թիլ գյուղի Ս. Աստ-
վածածին եկեղեցին, 756 թ.:
22. Մուշի սանչաքի Հասիք գյուղի Ս. Հա-
կոբ եկեղեցին, 750 թ.:
23. Մուշի սանչաքի Հասիք գյուղի Ս. Մես-
րոպ եկեղեցին, 750 թ.:
24. Մուշի սանչաքի Իրիզաք գյուղի Ս.
Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
25. Մուշի սանչաքի Արիլ-Նիշար գյուղի Ս.
Աստվածածին եկեղեցին, 578 թ.:
26. Մուշի սանչաքի Սիրունք գյուղի Ս. Սար-
գսոս եկեղեցին, 546 թ.:
27. Մուշի սանչաքի Սիրունք գյուղի Ս. Հա-
կոբ եկեղեցին, 546 թ.:
28. Մուշի սանչաքի Հովնան գյուղի Ս. Թով-
մաս եկեղեցին, հնուց:
29. Մուշի սանչաքի Հորդենաս գյուղի Ս. Ե-
րեքնորան եկեղեցին, հնուց:
30. Մուշի սանչաքի Հոլդամ գյուղի Ս. Թորոս
եկեղեցին, հնուց:
31. Մուշի սանչաքի Արաք գյուղի Ս. Սարգսոս
եկեղեցին, 1093 թ.:
32. Մուշի սանչաքի Արքավանք գյուղի Ս.
Թովմաս առաքյալ եկեղեցին, հնուց:
33. Մուշի սանչաքի Արքավանք գյուղի Շեկ
Ավետարանի եկեղեցին, հնուց:

34. Մուշի սանջարի Զիդաք գյուղի Ս. Ստեփանոս եկեղեցին, հնուց:
35. Մուշի սանջարի Վարդախաչ գյուղի Հայոց եկեղեցին (?), հնուց:
36. Մուշի սանջարի Զիդաք գյուղի Ս. Թուլմանովկ եկեղեցին, հնուց:
37. Մուշի սանջարի Խինիթ (?) գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
38. Մուշի սանջարի Ավշուղ գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, հնուց:
39. Մուշի սանջարի Ավշուղ գյուղի Ս. Սիմեոն եկեղեցին, հնուց:
40. Մուշի սանջարի Արտոնք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
41. Մուշի սանջարի Խարս գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1207 թ.:
42. Մուշի սանջարի Խարս գյուղի այլ Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
43. Մուշի սանջարի Խարս գյուղի Ս. Բարսեղ եկեղեցին, հնուց:
44. Մուշի սանջարի Ավազաղբյուղ գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
45. Մուշի սանջարի Արնիստ գյուղի Ս. Հովհաննես եկեղեցին, հնուց:
46. Մուշի սանջարի Թիրմեն գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:
47. Մուշի սանջարի Վարդենի գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
48. Մուշի սանջարի Վարդենի գյուղի Ս. Հակոբ եկեղեցին, հնուց:
49. Մուշի սանջարի Հարթեթ գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, 1395 թ.:
50. Մուշի սանջարի Հալիշան գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1201 թ.:
51. Մուշի սանջարի Աղան գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1231 թ.:
52. Մուշի սանջարի Շեյխ-Ցուսեհ գյուղի Ս. Աստածածին եկեղեցին, հնուց:
53. Մուշի սանջարի Փիքիչ գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, 531 թ.:
54. Մուշի սանջարի Հերքերտ գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, 431 թ.:
55. Մուշի սանջարի Ս. Կարապետ վանքի (?) (Հայոց վանք) եկեղեցին, հնուց:
56. Մուշի սանջարի Ս. Կարապետ վանքի գերեզմանատան եկեղեցին, հնուց:
57. Մուշի սանջարի Ս. Կարապետ վանքի Ս. Ստեփանոս եկեղեցին, հնուց:
58. Մուշի սանջարի Ս. Կարապետ վանքի Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:
59. Մուշի սանջարի Ս. Կարապետ վանքի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
60. Մուշի սանջարի Ս. Կարապետ վանքի Ս. Հարություն եկեղեցին, հնուց:
61. Մուշի սանջարի Ս. Կարապետ վանքի Ս. Խոռովարակաց եկեղեցին, հնուց:
62. Մուշի սանջարի Սալիշան գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1276 թ.:
63. Մուշի սանջարի Սեղոտիվ գյուղի Ս. Մասոնք եկեղեցին, 1043 թ.:
64. Մուշի սանջարի Խիբրյան գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1165 թ.:
65. Մուշի սանջարի Դում գյուղի Ս. Սիմեոն եկեղեցին, 1222 թ.:
66. Մուշի սանջարի Կոմիս գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1289 թ.:
67. Մուշի սանջարի Ս. Կարապետ վանքի շրջակալքում Ս. Պողոս եկեղեցին, 1168 թ.:
68. Մուշի սանջարի Ս. Կարապետ վանքի շրջակալքում Ս. Սարգիս եկեղեցին, 1167 թ.:
69. Մուշի սանջարի Զիյարեթ գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1268 թ.:
70. Մուշի սանջարի Հասան-օվա գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, 1291 թ.:
71. Մուշի սանջարի Բաղլու գյուղի Ս. Հրետակապետ եկեղեցին, 1271 թ.:
72. Մուշի սանջարի Բաղլու գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 329 թ.:
73. Մուշի սանջարի Փաղո գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1278 թ.:
74. Մուշի սանջարի Սուրբար գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1294 թ.:
75. Մուշի սանջարի Կիլրիս գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, 1300 թ.:
76. Մուշի սանջարի Խարդոս գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, 1151 թ.:
77. Մուշ քաղաքում Մարթինե թաղի Ս. Մարինե եկեղեցին, հնուց:
78. Մուշ քաղաքում Մարթինե թաղի Ս. Գեղվորգ եկեղեցին, 1246 թ.:
79. Մուշ քաղաքում Զիգերաշ թաղի Ս. Կիրակոս եկեղեցին, հնուց:
80. Մուշ քաղաքում Վերին թաղի Ս. Հարություն եկեղեցին, հնուց:
81. Մուշ քաղաքում Սորո թաղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
82. Մուշ քաղաքում (անընթեռնելի) Ս. Սարգիս եկեղեցին, 531 թ.:

ԽԱԲԲԵՐԴԻ ՎԻԼԱՑԵԹ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՄԱՆԻ ԳՐԱՍՆԵՑԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԸ				Մարտին 1965 թ.			
Գրասնեցակի Նույնականացնելու Ամսագիր	Կարգի Նույնականացնելու Ամսագիր	Խնչելու Ամսագիր	Բովանդակության համառոտագիրը	Կազմողը	Պետը	Սևազրության թվականը	Մարբանացնելության թվականը
397	1884					1330 թ. Փետրվարի 16	1330 թ. Փետրվարի 16

Արդարադատության և դավաճանքների
միջնարդության

Մարտին 1965 թ. Ապրիլի 1 օրը Հայաստանի Հանրապետության Հարաբերությունների նախարարության կողմէն կատարված գործությունների մասին պատճենագիրը պահպանվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավագանքում:

ԶԱՐՍԱՆՁԱՔ

№ 367

Առանց ֆերմանի 31

(Հնուց կառուցված են)

Կցված է 1330 թ. Փետրվարի 26-ի
և 1984 թարբերին:

Կառուցման թ.

- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Բերդ գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, ֆերման չունի:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Փաշաղաք գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, ֆերման չունի:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Վասկերտ գյուղի Ս. Թորոս եկեղեցին, ֆերման չունի:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Հուլ գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Աղ-Մեղրէ գյուղի Ս. Քառասում մանկանց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Օրիք գյուղի Ս. Հովհաննես եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Խարեսիք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Թանիս գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Ցենի-քյոյ գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Լուսավորիչ գյուղի Ս. Հակոբ եկեղեցին, հնուց:

Հրամանով շնաստատված 31 եկեղեցիների վայրերն ու անունները ցուցնող մեկ օրինակ ցուցակը սրա հետ ներկայացվում է և խնդրվում համաձայն օրենքի անհրաժեշտ կարգադրությունը:

- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Բաշ-շեներ գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Սուլթիան գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Խիրնեք գյուղի Ս. Հակոբ եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Միջություն գյուղի Ս. Անտոն եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Փերթարք գյուղի Ս. Թորոս եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Ֆերթարք գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Համբարձում գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Գեղարքունիք գյուղի Ս. Վարդիրոս եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Գեղարքունիք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Կողման գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Ղողական գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանչաք կազայի Խամայիշիք գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:

23. Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-
յի Կողովզըք գյուղի Ս. Աստվածածին ե-
կեղեցին, հնուց:
24. Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-
յի Բասո գյուղի Ս. Գրիգոր եկեղեցին,
հնուց:
25. Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-
յի Համամ գյուղի Ս. Մինաս եկեղեցին,
հնուց:
26. Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-
յի Խուշթի-Մերզե գյուղի Ս. Կարապետ
եկեղեցին, հնուց:
27. Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-

- յի Ուրս գյուղի Ս. Մինաս եկեղեցին,
հնուց:
28. Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-
յի Կողարիգ գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին,
հնուց:
29. Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-
յի Սորաք գյուղի Ս. Կարապետ եկեղե-
ցին, հնուց:
30. Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-
յի Հայվաթլի գյուղի Ս. Մինաս եկեղե-
ցին, հնուց:
31. Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-
յի Կայա-իզի գյուղի Ս. Մինաս եկեղե-
ցին, հնուց:

Զ Ա Ր Ս Ա Ն Զ Ա Ք

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԻ							
Գրասեն- յակի № Ը	Կարգի №Ը	Ի՞նչի՞ն մասին է գրված	Բովանդակության համառոտագիրը	Կազմողը	Պետը	Մեագործու- թյան թվականը	Մաքրա- գրության թվականը
709	2016					1330 թ. փետրվարի 26	1330 թ. փետրվարի 26

Արդարադատության և դավանանքների
մինիստրության

16 փետրվարի 1330 թ. № 1984 գրության
հավելվածն է:

Զարսանջաք կազայի Կուշի գյուղում
գտնվող Ս. Աստվածածին եկեղեցին հնուց ի-
լեր կառուցված է և կայսերական ֆերմանով

Հաստատված Ախնելու մասին տեղից տեղե-
կություն ստացված է, որի համար խնդրում
ենք ըստ կանոնի անհրաժեշտ կարգադրու-
թյունն անել այդ մասին:

(Հայերնե լեզվով ծանոթություն)
«Գրված է 1915 թ. փետրվարի 26-ին»
(Ստորագրություն)

ԽԱՐԲԵՐԴԻ ՎԻԼԱՅԵԹ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԻ							
Գրասեն- յակի № Ը	Կարգի №Ը	Ի՞նչի՞ն մասին է գրված	Բովանդակության համառոտագիրը	Կազմողը	Պետը	Մեագործու- թյան թվականը	Մաքրագրու- թյան թվականը
823 774	2050					1331 թ. ապրիլի 4	1331 թ. ապրիլի 4

Արդարադատության և դավանանքների
մինիստրության

16 փետրվարի 1330 թ. № 1984 գրության
հավելվածն է:
Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազա-

յին Հարակից գյուղերում հնուց կառուցված
և կայսերական հրամանով չհաստատված 22
եկեղեցիների վերաբերյալ մեկ օրինակ ցու-
ցակը նմանապես սրա հետ ներկայացվում է
և խնդրվում համաձայն որոշման հարկ եղած
կարգադրությունն անել: Այդ մասին...

ԶԱՐՍԱՆՁԱՔ

Թղթի թիվը 823/774

Առ. ֆեբրուարի 22

Կցված է 1331 ապրիլի

Ա. 2050 թարբերին,

Կառուցման թ.

- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Յաշաղաք գյուղի Նազրիկի վանքի հայոց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Ս. Հովհաննես վանքի հայոց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Ս. Վառվառե (Սարգիս) եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Օրիք գյուղի հայոց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Սիվչուղ գյուղի հայոց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Սիվչուղ գյուղի Ս. Երից Մանկանց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Սիվչուղ գյուղի Ս. Վառվառե եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Բալիշեր գյուղի Ս. Կառապետ եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Բալիշեր գյուղի Ս. Թորոս եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Խմայիլ գյուղի Ս. Լույս եկեղեցին, հնուց:

- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Խարասիկ գյուղի Ս. Կարապետ վանքի եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Լուսավորի գյուղի Մարտիր Երից Մանկանց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Վասկեր գյուղի Հայոց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Համախ գյուղի Հայոց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Ղաղոսա գյուղի Մյուս Ս. Կարապետ եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Ղաղոսա գյուղի Մյուս Ս. Կարապետ եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Վինան գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Վինան գյուղի Կարմիր վանքի հայոց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Բերդակ գյուղի Շաբաշարի Բաղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Բերդակ գյուղի Ս. Վառասուն Մանկանց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Բերդակ գյուղի Ս. Վառասուն Մանկանց եկեղեցին, հնուց:
- Խարբերդի վիլայեթի Զարսանջաք կազայի Բերդակ գյուղի Ս. Վառասուն Մանկանց եկեղեցին, հնուց:

Խ Ա Բ Ե Բ Դ Ի Վ Ա Ց Ե Թ

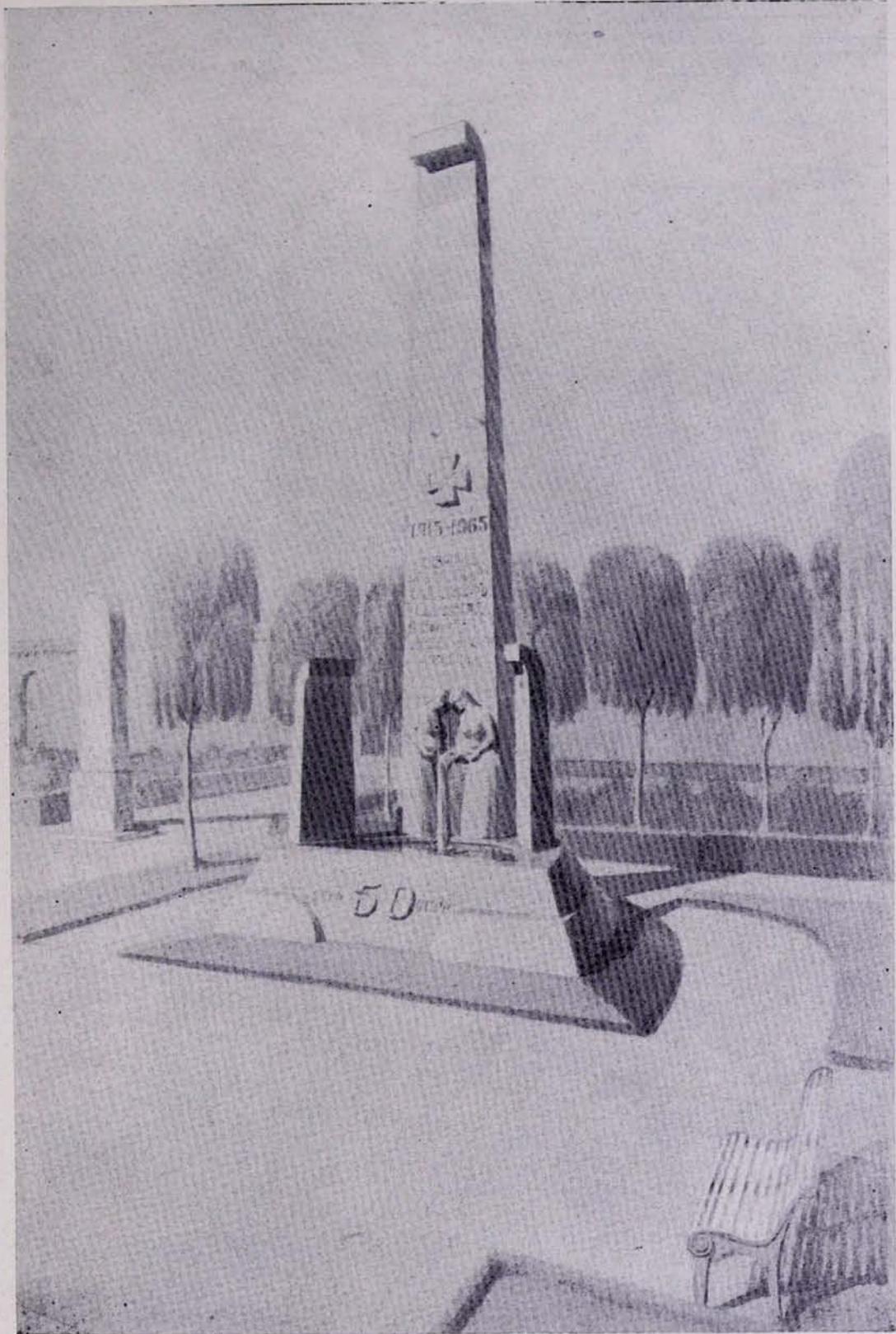
ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՕՐԻՆԱԿԻ

Գրասենյակի №-ը	Կարգի №-ը	Խնչի՝ մասին է գրված	Բովանդակության համաստագիրը	Կաղմողը	Պետը	Մեզու- թյան թվականը	Մաքրա- գրության թվականը
823	2049					1331 թ. ապրիլ 4	1331 թ. ապրիլ 4
774							

Արդարադատության և դավանանքների
մինիստրության

Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմ սանջաքում և
նրան կից վայրերում հնուց կառուցված և
կայսերական հրամանով շնաստատված 28

եկեղեցիների վայրերն ու անունները ցուց-
նող մեկ օրինակ ցուցակը սրա հետ ներկա-
յացվում է և խնդրվում, համաձայն ընդուն-
ված կարգի, անհրաժեշտ կարգադրությունն
անել Այդ մասին...

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ ԿԱՌՈՒՑՎԵԼԻՔ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՀՈՒՇԱՐՉԱՆԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻՑ

(Հեղինակ՝ ճարտարապետ Ա. Գալիկյան)

Գ Ե Բ Ս Ի Մ

Թղթի թիվը՝ 823/774

Առանց ֆերմանի 28

Կցված է 1331 թ. ապրիլի 4-ի

N 2049 թարբերին:

Կառուցման թ.

1. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի կենարն Խողաթի Ս. Փրկիչ եկեղեցին, 1288 թ.:
2. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի իխրիզա (?) գյուղի Ս. Մինաս եկեղեցին, Հնուց:
3. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի ձերմակալըլուր գյուղի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
4. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Յերզան գյուղի Ս. Հարություն եկեղեցին, Հնուց:
5. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Յերզան գյուղի Կարմիր վանքի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
6. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Հավշաքար գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, 1325 թ.:
7. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Հավշաքար գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, Հնուց:
8. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Աղջոնիք գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, Հնուց:
9. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Աղջոնիք գյուղի հայոց քանդակած եկեղեցին, Հնուց:
10. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Աղջոնիք գյուղի Սիկետիք գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, Հնուց:
11. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Ս. Հովհան գյուղի Ս. Հովհան եկեղեցին, Հնուց:
12. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Ջիմրիլ գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, Հնուց:
13. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Հաղթոք գյուղի Ս. Մինաս եկեղեցին, Հնուց:

14. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Հաղթոք գյուղի Երեք Մանկունք ավերակ եկեղեցին, Հնուց:
15. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Թերիյի գյուղի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
16. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Հալվորիկ գյուղի Ս. Աստվածամայր եկեղեցին, Հնուց:
17. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Հալվորիկ գյուղի Ս. Կարապետ վանքի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
18. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Կատիշար գյուղի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
19. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Դաշտակ գյուղի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
20. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Կրպւ-Քիլիսե գյուղի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
21. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Ջաշատուր գյուղի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
22. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Դողանսե գյուղի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
23. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Թիթիկ գյուղի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
24. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Շիտան գյուղի հայոց եկեղեցին, Հնուց:
25. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Գյուլսուրաք գյուղի Ս. Գևորգ եկեղեցին, Հնուց:
26. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի Ջիվե գյուղի Ս. Սարգիս եկեղեցին, Հնուց:
27. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարում, բուն Դերսիմում, 7 հայկական եկեղեցիներ, Հնուց:
28. Խարբերդի վիլայեթի Դերսիմի սանջարի ինին գյուղի 9 հայկական եկեղեցիներ, Հնուց:

Կցված է 1331 թ. ապրիլի 4-ի

N 2049 թարբերին:

(Շարունակելի)